

بخش آموزش رسانه تفریحی سنتر

کلیک کنید www.tafrihicenter.ir/edu

 نمونه سوال گام به گام

 امتحان نهایی جزوه

 دانلود آزمون های آزمایشی

متوسطه اول : هفتم ... هشتم ... نهم

متوسطه دوم : دهم ... یازدهم ... دوازدهم

www.tafrihicenter.ir

درس ۱۲ حفاظت از زیستگاه های ایران

نکات مهم درس

به طور کلی، مهمترین عاملی که موجب شده است برخی گونه ها برای همیشه از بین بروند یا برخی از گونه ها در معرض خطر قرار بگیرند، فعالیت های نادرست انسان ها بوده است. شکار بیش حد و صید بی رویه نیز باعث کاهش بعضی گونه های جانوری شده است. یکی از چیز هایی که حیات زیستگاه ها را تهدید می کند، زباله است.

هر چه جمعیت بیشتر می شود، فعالیت های کارخانه ای و حمل و نقل و تولید مواد سمی هم بیشتر می شود. گاز های سمی که از اتوموبیل ها یا کارخانه ها به هوا و آب وارد می شوند یا سم هایی که در آفت کش های کشاورزی وجود دارد، اثرات بدی بر زندگی گیاهان و جانوران دارند. برخی از مهمترین دلایل حفاظت از زیستگاه ها عبارتند از:

- ۱- سپاسگزاری از نعمت های خداوند ۲- لذت بردن از زیبایی ها و تفکر در آفرینش ۳- حق حیات ۴- وابستگی موجودات زنده به یکدیگر ۵- فواید گیاهان و جانوران
- سازمان حفاظت از محیط زیست: مهم ترین وظیفه ی سازمان حفاظت از محیط زیست، مراقبت از زیستگاه های طبیعی کشور و جلوگیری از تخریب و آلودگی آن ها است. محیط بان ها مسئول اجرای قوانین و مقررات در یک منطقه هستند. محیط بان ها از منطقه ی تحت نظارت خود، بازدید می کنند و کلیه ی رویداد ها یا فعالیت هایی را که موجب تخریب محیط زیست می شوند شناسایی می کنند. حفاظت از محیط زیست مخصوص سازمان حفاظت از محیط زیست نیست، بلکه وظیفه ی همه ی ما است.

سازمان حفاظت از محیط زیست، برخی از مناطق کشور را که در آن جا حفظ و تکثیر نسل جانوران یا گیاهان اهمیت خاصی دارد، به عنوان منطقه ی حفاظت شده اعلام می کند. این منطقه ممکن است جنگل یا مرتع یا دشت یا کوهستان باشد. برای مثال، منطقه ی جنگل های حرا در آب های خلیج فارس و دشت ارژن در فارس و اشترانکوه در لرستان از مناطق حفاظت شده ی کشور ما هستند.

در منطقه ی حفاظت شده، مقررات خاصی برای حفظ گیاهان و جانوران تعیین می شود. برای مثال، شکار و صید یا قطع درختان و از بین بردن گیاهان در این منطقه ممنوع است.

اصل ۵۰ قانون اساسی

در جمهوری اسلامی ایران، حفاظت محیط زیست که نسل امروز و نسل های بعد باید در آن حیات رو به رشدی داشته باشند، وظیفه ی عمومی تلقی می گردد....

دشت لاله‌های واژگون -
چهارمحال و بختیاری

سؤالات متن

- ۱- چه عاملی موجب شده است که ایران تنوع زیادی در گونه های گیاهی و جانوری داشته باشد؟
شرایط جغرافیایی
- ۲- تاکنون حدود .. ۹۰۰۰ .. گونه گیاهی و حدود .. ۶۰۰۰۰ .. گونه حشرات را در ایران تخمین زده اند.
- ۳- کدام گونه های گیاهی و جانوری مخصوص سرزمین ایران است؟
سوسن چلچراغ، سمندر لرستانی و لاله واژگون.
- ۴- چرا زیستگاه ها تخریب می شوند؟
✓ فعالیت های نادرست انسان ها
✓ از بین بردن جنگل ها و مراتع بدون تفکر و برنامه ریزی
✓ شکار بیش از حد و صید بی رویه
✓ تولید زباله های زیان آور
✓ فعالیت های کارخانه ای و حمل و نقل و تولید مواد سمی
- ۵- مهمترین عامل از بین رفتن یا در معرض خطر قرار گرفتن برخی از گونه های گیاهی و جانوری چیست؟
فعالیت های نادرست انسان ها
- ۶- انسان در بهره برداری از طبیعت و رفع نیازهای خود چگونه باید عمل کند؟
باید طوری برنامه ریزی و عمل کنیم که کمترین آسیب به محیط وارد شود.

- ۷- نابود شدن درختان جنگلی در یک ناحیه چه نتایجی دارد؟
با نابودی جنگل، جانورانی که غذایشان را در این جنگل ها به دست می آورند، از بین می روند و تعادل طبیعت به هم می خوردند.
- ۸- شکار بیش از حد و صید بی رویه جانوران چه پیامدی به دنبال دارد؟
باعث کاهش بعضی گونه های جانوری شده و به تدریج نسل این گونه ها رو به کاهش می گذارد یا در خطر انقراض قرار می گیرند.
- ۹- یکی از چیزهایی که حیات زیستگاه ها را تهدید می کند، .. زباله .. است.
- ۱۰- چرا زباله ها حیات زیستگاه ها را تهدید می کنند؟
زیرا بسیاری از زباله هایی که ما تولید می کنیم، زیان آورند و سال های زیاد در محیط باقی می ماند.
- ۱۱- افزایش جمعیت چه نتایجی برای محیط زیست دارد؟
هر چه جمعیت بیشتر می شود، فعالیتهای کارخانه ای و حمل و نقل و تولید مواد سمی هم بیشتر می شود و اثرات بدی بر زندگی گیاهان و جانوران دارند.
- ۱۲- مهمترین دلایل حفاظت از زیستگاه ها را بنویسید؟
۱- سپاسگزاری از نعمت های خداوند ۲- لذت بردن از زیبایی ها و تفکر در آفرینش ۳- حق حیات ۴- وابستگی موجودات زنده به یکدیگر ۵- فواید گیاهان و جانوران
- ۱۳- یکی از راه های شکرگزاری از نعمت های الهی چیست؟
رابطه درست و صحیح با طبیعت
- ۱۴- تخریب زیستگاه ها چگونه آرامش انسان را به هم می زند؟
اگر زیستگاه ها تخریب یا نابود شوند، انسان از نعمت استفاده و دیدن این زیبایی ها محروم می شود.
- ۱۵- آیا انسان تنها موجودی است که حق حیات دارد؟
خیر، سایر موجودات زنده نیز حق حیات دارند و مثل انسان، مخلوق خداوند هستند.
- ۱۶- انسان ها تا چه حد می توانند از طبیعت استفاده کنند؟
فقط در حدی که نیازهایش را برآورده کنند، از طبیعت بهره برداری کنند و حق ندارند به دلیل زیاده روی در مصرف یا سودجویی، گونه ها را نابود کنند.
- ۱۷- وقتی برخی از گونه های یک زیستگاه نابود می شود چه مشکلی پیش می آید؟
غذای برخی گونه های دیگر کم می شود و آن گونه نیز شروع به کاهش می کند، در نتیجه تعادل زندگی در آنجا به هم می خورد.

۱۸- گیاهان و جانوران چه فوایدی برای انسان دارند؟

بعضی از جانوران و گیاهان منابع غذایی برای انسان ها هستند. ما از گوشت برخی دام ها یا پرندگان و میوه ها، غلات، سبزیجات و چای تغذیه می کنیم. بعضی از گیاهان خاصیت دارویی دارند و برای درمان بیماری ها استفاده می شوند.

۱۹- مهمترین وظیفه سازمان حفاظت از محیط زیست چیست؟

مراقبت از زیستگاه های طبیعی کشور و جلوگیری از تخریب و آلودگی آنها.

-۲۰ یکی از مشاغل مهم در سازمان حفاظت از محیط زیست محیط بانی است.

۲۱- وظایف محیط بانان چیست؟

محیط بانان مسئول اجرای قوانین و مقررات محیط زیست در یک منطقه هستند و از منطقه تحت نظارت خود، بازدید می کنند و کلیه رویدادها یا فعالیت هایی را که موجب تخریب محیط زیست می شوند شناسایی می کنند.

۲۲- محیط بان ها چه مواردی را به سازمان حفاظت از محیط زیست گزارش می کنند؟

قطع درختان، بوته کنی، شکار غیر قانونی، روشن کردن آتش، آلودگی های محیط زیستی یا سیل و طغیان رودخانه ها.

۲۳- برخی از کارهایی که شما می توانید برای حفاظت از محیط زیست انجام دهید را بنویسید؟

✓هرگز گل ها را نچینید.

✓در صورت امکان در محل زندگی خود درخت و گل بکارید.

✓در زمستان که هوا سرد است برای پرندگان آب و دانه بگذاریم تا از مرگ آنها جلوگیری شود.

✓ته مانده سفر را در گوشه بالکن بریزیم تا به تغذیه پرندگان کمک کنیم.

✓در مصرف کاغذ و دستمال کاغذی بسیار دقت کنیم و آنها را جدا کنیم تا بازیافت شوند.

✓حیوانات خشک شده یا اعضای آنها را نخریم.

✓در منطقه جنگلی تا حد امکان آتش روشن نکنیم و اگر این کار را کردیم هنگام ترک محل آنرا خاموش کنیم.

✓زباله ها را در جنگل رها نکنیم.

✓اگر آلودگی مهمی در محل زندگی شما رخ داد با مسئولان سازمان محیط زیست یا شهرداری منطقه تماس بگیرید.

✓تصمیم بگیریم وسایل تزئینی که از پوست و اعضای بدن حیوانات وحشی درست شده (مانند روباه، سنجاب، سمور و ...) نخریم و آنها را تبلیغ نکنیم

۲۴- منطقه حفاظت شده به چه منطقه ای گفته می شود؟

سازمان حفاظت محیط زیست، برخی از مناطق کشور را که در آنجا حفظ و تکثیر نسل جانوران یا گیاهان اهمیت خاصی دارد، به عنوان منطقه حفاظت شده اعلام می کند. این منطقه ممکن است جنگل یا مرتع یا دشت و کوهستان باشد.

۲۵- سه مورد از مناطق حفاظت شده ایران را نام ببرید؟

منطقه جنگل حرا در آب های خلیج فارس، دشت ارژن در فارس و اشترانگوه در لرستان.

۲۶- در منطقه حفاظت شده چه مقرراتی وجود دارد؟

شکار و صید یا قطع درختان و از بین بردن گیاهان در این منطقه ممنوع است.

۲۷- اصل ۵۰ قانون اساسی چه چیزی را مطرح می کند؟

در جمهوری اسلامی ایران، حفاظت محیط زیست که نسل امروز و نسل های بعد باید در آن حیات رو به رشدی داشته باشند، وظیفه عمومی تلقی می گردد و...

فعالیت ها

۱ گفت وگو کنید: با توجه به اطلاعاتی که از تخریب زیستگاهها به دست آوردید اولاً مهم ترین عامل نابودی حیات وحش چیست؟ ثانیاً اگر قرار باشد شما مسئول برنامه ریزی و حفاظت بعضی گونه های جانوری بشوید، کدام گونه را انتخاب می کنید؟ چرا؟

مهم ترین عامل تخریب طبیعت انسان است

گونه های در خطر انقراض مانند پلنگ ایرانی، گوزن زرد ایرانی، مارال، خرس قهوه ای به منظور حفظ همیشگی وضعیت زیست بوم و همچنین ایجاد محیط مناسب برای تکثیر و پرورش جانوران وحشی

۲- آیا می دانید روز هوای پاک چه روزی است؟ اعلام این روز، چه وظایفی را به ما یادآوری می کند؟

۲۹ دی ماه روز هوای پاک است طبیعت متعلق به همه موجودات است. همه مردم باید نسبت به طبیعت، احساس مسوولیت کنند و بدانند که طبیعت خانه همه آن ها و همه موجودات است و هرگونه تخریب محیط زیست، تیشه زدن به ریشه خود انسان ها است. ما باید این حس را در خود ایجاد و تقویت کنیم که علاوه بر لذت بردن از مواهب طبیعی، وظیفه حفاظت از آن را هم برعهده داریم.

۳- کاریکاتور این درس در صفحه ۶۵ چه پیامی دارد؟ توضیح دهید.

پاسخ به عهده دانش آموز (انسان با تولید بیش از حد زباله باعث تخریب محیط زیست و محل زندگی جانوران شده است)

۴- به چند گروه تقسیم شوید.

هر گروه با راهنمایی معلم به قرآن کریم مراجعه کنید و این آیات را پیدا کنید و معنی آنها را در کلاس بخوانید و با هم درباره پیام آیه گفت و گو کنید.

(سورة انعام) آیه ۹۹ (سورة یس) آیات ۳۵ ۳۲ (سورة هود) آیه ۶۰ (سورة الرحمن) آیات ۱۲ ۱۰ فهرست سوره های قرآن را بررسی کنید و تعدادی از سوره هایی را که به نام یک گیاه یا جانور است، بیابید

پیام آیه ۹۹ سوره انعام : ما را به شگفتیهای جهان آفرینش، و شناسایی خداوند از طریق آن دعوت می کند.

پیام سوره یس: نشانه قدرت پروردگار عالم و حق شناسی و شکر گزاری انسانها، که شکر منعم نخستین گام معرفت کردگار است

پیام سوره هود: عصیان و انجام کارهای زشت و عدم شکر نعمت مستوجب غضب الهی و انتقام دنیا و عذاب آخرت است

پیام سوره الرحمن: گستراندن مواهب و نعمتهای خداوندی در زمین و کفر نورزیدن بر آن نمل - زیتون - عنکبوت - فیل - بقره - نحل

۵- فهرستی از اشیایی که از چوب درختان تهیه شده است و در منزل شما وجود دارد تهیه کنید و به کلاس بیاورید

پاسخ به عهده دانش آموز

۶- با توجه به آنچه در درس ششم خواندید، محیط بانان با چه خطراتی روبه رو می شوند که باید خود را در مقابل آنها بیمه کنند؟

مجروح شدن توسط شکارچیان یا حیوانات - حوادث هنگام کار و

۷- کاربرگه شماره (۱۰) (چه اتفاقاتی می افتد اگر.....؟) را در کلاس انجام دهید.

کاربرگه شماره (۱۰) چه اتفاقاتی می افتد اگر ...؟

۱ درباره هریک از موقعیت های زیر گفت و گو کنید و پیامدهای هر موقعیت را در کلاس بگویید.

الف) اگر فردی زباله ها را در آب رودخانه ای که از کنار روستای گذرد، بریزد...

آب رودخانه آلوده می شود

مردم روستا ممکن است به خاطر آلوده شدن آب بیمار شوند

حیواناتی که از آب رودخانه استفاده می کنند دچار مسمومیت می شوند.

ب) اگر گروهی در هنگام مسافرت در یک فضای سبز کنار جاده توقف کنند و آنجا ناهار بخورند،

سپس پلاستیک غذاها و بطری ها و زباله هارا در آنجا رها کنند و بروند.....

باعث جمع شدن جانوران موذی می شوند

چهره فضای سبز زشت می شود

ج) اگر گروهی از دانش آموزان به یک اردوی تفریحی در ناحیه جنگلی بروند، چای درست کنند و

بخورند اما در هنگام ترک آنجا، آتش را با دقت خاموش نکنند.

باعث آتش سوزی جنگل و درختان می شوند

سوختن درختان باعث از بین رفتن جنگل و آلودگی هوا می شود

د) اگر پسری تفنگ بادی پدرش را به پارک کوچک نزدیک خانه شان ببرد و به پرندگان شلیک

کند، ...

باعث زخمی یا کشته شدن پرندگان می شود

۲ به نظر شما، با کسانی که زیستگاه ها را تخریب می کنند چگونه باید برخورد کنیم؟

باید به آن ها تذکر دهیم و در صورت تکرار باید مجازات شوند

۸ - از اصل پنجاهم قانون اساسی جمهوری اسلامی چه می فهمید؟ کدام جمله در این درس همین

مطلب را می گوید؟

نکته مهم اصل ۵۰ این است که حفاظت از محیط زیست یک وظیفه عمومی و همگانی است.

جمله دانش آموزان عزیز، «: حفاظت از محیط زیست مخصوص این سازمان نیست، بلکه وظیفه همه

ماست». مفهوم را می رساند.

۹- به چند گروه تقسیم شوید. با راهنمایی معلم، هر گروه مجموعه تصاویری از مناظر زیبای طبیعی ایران گرد آوری یا پوستری دربارهٔ محیط زیست طراحی کند. پوسترها یا مجموعه تصاویر را به دیوار کلاس نصب کنید و زیر هر تصویر نام محل یا زیر هر پوستر یک پیام بنویسید. هیئت داورانی تشکیل دهید تا بهترین ها را انتخاب کند. دلایل برنده شدن هر تصویر یا پوستر باید در کلاس اعلام شود.

پاسخ به عهده دانش آموز است

سوالات چهارگزینه ای

۱- در چه صورتی تعادل طبیعت به هم می خورد ؟

- الف) با نابودی درختان
ب) با کشیدن راه و ساختن خانه ها و شهرها ✓
ج) با نابودی جانوران
د) با نابودی درختان جنگل و جانوران

۲- کدام یک از وظایف محیط بان نمی باشد ؟

الف) تکثیر و تولید گونه های مختلف گیاهی ✓

- ب) اجرای قوانین و مقررات محیط زیست در یک منطقه
ج) بازدید از منطقه تحت نظارت خود

د) شناسایی عوامل و رویدادهای مؤثر در تخریب محیط زیست

۳- مهم ترین وظیفه سازمان حفاظت از محیط زیست کدام است ؟

الف) مراقبت از زیستگاه های طبیعی کشور

ب) شناسایی گونه های مختلف گیاهی و جانوری

ج) جلوگیری از تخریب و آلودگی آب

د) مراقبت از زیستگاه های طبیعی کشور و جلوگیری از تخریب و آلودگی های آب ✓

پایان نوبت اول